

بانک ملت (شرکت سهامی عام)

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی

به انضمام

صورت‌های مالی تلفیقی گروه و بانک

سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۰

سازمان حسابرسی

بانک ملت (شرکت سهامی عام)

فهرست مندرجات

شماره صفحه	عنوان
(۱) الی (۱۲)	گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۱ الی ۱۷۶	صورت‌های مالی تلفیقی گروه و بانک

سازمان حسابرسی

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی

به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام

بانک ملت (شرکت سهامی عام)

گزارش نسبت به صورت‌های مالی

مقدمه

۱ - صورت‌های مالی تلفیقی گروه و بانک ملت (شرکت سهامی عام) شامل ترازنامه‌ها به تاریخ ۲۹ اسفند ۱۴۰۰ و صورت‌های سود و زیان، سود و زیان جامع، تغییرات در حقوق صاحبان سهام و جزیان وجوه نقد برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور و یادداشت‌های توضیحی ۱ تا ۶۴ توسط این سازمان، حسابرسی شده است.

مسئولیت هیئت‌مدیره در قبال صورت‌های مالی

۲ - مسئولیت تهیه صورت‌های مالی یاد شده طبق استانداردهای حسابداری، با هیئت‌مدیره بانک است. این مسئولیت شامل طراحی، اعمال و حفظ کنترل‌های داخلی مربوط به تهیه صورت‌های مالی است به گونه‌ای که این صورت‌ها، عاری از تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه باشد.

مسئولیت حسابرس و بازرس قانونی

۳ - مسئولیت این سازمان، اظهارنظر نسبت به صورت‌های مالی یاد شده بر اساس حسابرسی انجام شده طبق استانداردهای حسابرسی است. استانداردهای مزبور ایجاب می‌کند این سازمان الزامات آیین رفتار حرفه‌ای را رعایت و حسابرسی را به گونه‌ای برنامه‌ریزی و اجرا کند که از نبود تحریف با اهمیت در صورت‌های مالی، اطمینان معقول کسب شود.

حسابرسی شامل اجرای روش‌هایی برای کسب شواهد حسابرسی درباره مبالغ و دیگر اطلاعات افشاء شده در صورت‌های مالی است. انتخاب روش‌های حسابرسی، به قضاوت حسابرس، از جمله ارزیابی خطرهای تحریف با اهمیت ناشی از تقلب یا اشتباه در صورت‌های مالی، بستگی دارد. برای ارزیابی این خطرها، کنترل‌های داخلی مربوط به تهیه و آرایه صورت‌های مالی به منظور طراحی روش‌های حسابرسی مناسب شرایط موجود و نه به قصد اظهارنظر نسبت به اثربخشی کنترل‌های داخلی بانک، بررسی می‌شود. حسابرسی همچنین شامل ارزیابی مناسب بودن رویه‌های حسابداری استفاده شده و معقول بودن برآوردهای حسابداری انجام شده توسط هیئت‌مدیره و نیز ارزیابی کلیت آرایه صورت‌های مالی است.

این سازمان اعتقاد دارد که شواهد حسابرسی کسب شده برای اظهارنظر مشروط نسبت به صورت‌های مالی، کافی و مناسب است.

همچنین این سازمان مسئولیت دارد ضمن ایفای وظایف بازرس قانونی، موارد لازم و نیز موارد عدم رعایت الزامات قانونی مقرر در قوانین پولی و بانکی، اصلاحیه قانون تجارت و مفاد اساسنامه بانک را به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام گزارش کند.

مبانی اظهار نظر مشروط

۴ - براساس مفاد ماده ۲۴ اساسنامه صندوق بازنشستگی کارکنان بانک‌ها، کسری منابع صندوق می‌بایست توسط بانک‌های عضو آن تامین شود. براساس محاسبات اکچوئری، سهم بانک مورد گزارش از کسری منابع صندوق تا پایان سال ۱۴۰۰ مبلغ ۳۶۳٫۷۵۵ میلیارد ریال (تا پایان سال قبل مبلغ ۲۷۰٫۳۱۳ میلیارد ریال) تعیین گردیده است. بانک ضمن اعتراض به معیارهای مورد نظر در محاسبات اکچوئری در مقطع خصوصی‌سازی (پایان سال ۱۳۸۷) و بعد از آن، از این بابت جمعاً به مبلغ ۱۷۵٫۹۱۷ میلیارد ریال ذخیره در حساب‌ها (یادداشت توضیحی ۲۶) منظور نموده است. تعدیل حساب‌ها از این بابت ضروری است، لیکن تعیین مبلغ آن منوط به مشخص شدن نتایج اعتراض بانک از جمله مشخص شدن ارزش روز دارایی‌های صندوق است.

۵ - طبقه‌بندی بخشی از تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص، سایر حساب‌های دریافتی و سایر دارایی‌ها (یادداشت‌های توضیحی ۱۲، ۱۳، ۱۶ و ۲۰) به درستی انجام نشده است و از بابت مانده‌های مزبور مبلغ ۵۳۶٫۷۲۰ میلیارد ریال (سال مالی قبل مبلغ ۴۶۹٫۹۹۴ میلیارد ریال) ذخیره مطالبات مشکوک الوصول در حساب‌ها منظور شده است. همچنین درآمد تسهیلات برخی از عقود به درستی شناسایی نشده است. تعدیل حساب‌ها در رعایت استانداردهای حسابداری ضروری است، لیکن تعیین مبلغ آن در شرایط حاضر به دلیل وجود نارسایی در سیستم‌های اطلاعاتی و ارزشیابی وثایق، برای این سازمان میسر نیست.

۶ - به شرح یادداشت توضیحی ۲۴، سازمان امور مالیاتی بابت مالیات عملکرد سال ۱۳۹۹ بانک، مطابق برگ تشخیص مالیاتی مبلغ ۱۴۸٫۰۹۱ میلیارد ریال مطالبه نموده است. بانک ضمن اعتراض به مبانی تشخیص، از این بابت مبلغ ۶۶٫۳۵۵ میلیارد ریال بدهی مالیاتی در حساب‌ها منظور نموده است. همچنین مالیات عملکرد سال مورد گزارش، با استناد به بند "ف" تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، بر مبنای نرخ صفر محاسبه شده است. به علاوه برگ‌های مطالبه مالیات موضوع بند "ب" ماده ۱۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی

کشور (یادداشت توضیحی ۳-۲۵). بابت سال‌های ۱۳۹۸ الی ۱۴۰۰ تاکنون صادر نشده و ذخیره کافی از این بابت در حساب‌ها منظور نگردیده است. با توجه به مراتب فوق و رویه سازمان امور مالیاتی از جمله مطالبه مالیات سود تسعیر ارز با نرخ نیمایی، احتساب بدهی مالیاتی بیشتر در حساب‌ها ضروری است، لیکن تعیین مبلغ آن در شرایط حاضر برای این سازمان امکان‌پذیر نیست.

۷ - تسهیلات اعطایی و مطالبات از اشخاص دولتی (یادداشت توضیحی ۱۲) شامل مبلغ ۲۳۸٫۶۱۸ میلیارد ریال اوراق مشارکت ارزی بازخرید شده شرکت نفت و گاز پارس است که به رغم تمدید مهلت بازپرداخت آن تا پایان سال ۱۴۰۱، به موجب مفاد بند "ح" تبصره یک قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور، درآمد سال مالی مورد گزارش به مبلغ ۱۹٫۱۲۲ میلیارد ریال شناسایی نشده و با طبقه‌بندی مطالبات مذکور در طبقه معوق مبلغ ۵۴٫۸۹۴ میلیارد ریال ذخیره اختصاصی مطالبات مشکوک‌الوصول در حساب‌ها منظور شده است. با انجام تعدیل از این بابت، سود سال مورد گزارش و تسهیلات و مطالبات از اشخاص دولتی هر یک به مبلغ ۷۴٫۰۱۶ میلیارد ریال افزایش می‌یابد.

۸ - مطابق یادداشت‌های توضیحی ۱۵-۸، ۳۲ و ۴۲، دارایی‌ها و بدهی‌های پولی ارزی بانک براساس نرخ‌های اعلامی بانک مرکزی، ۲۲۰٫۰۰۰ ریال برای هر یورو و ۲۰۰٫۰۰۰ ریال برای هر دلار (سال مالی قبل به ترتیب ۱۹۰٫۰۰۰ ریال و ۱۵۹٫۰۰۰ ریال) و سایر اسعار بر مبنای نرخ برابری آن به یورو، در پایان سال تسعیر شده و از این بابت مبلغ ۱۳۳٫۱۶۵ میلیارد ریال (سال مالی قبل مبلغ ۲۷۲٫۷۶۱ میلیارد ریال) به حساب خالص سود مبادلات و معاملات ارزی و مبلغ ۱۰٫۳۶۶ میلیارد ریال (سال مالی قبل ۱۷٫۱۷۵ میلیارد ریال) به حساب تفاوت تسعیر ارز منظور گردیده است. طبق استانداردهای حسابداری در صورت وجود نرخ‌های متعدد برای یک ارز، از نرخ برای تسعیر استفاده می‌شود که جریان‌های نقدی آتی ناشی از معامله یا مانده حساب مربوط، بر مبنای آن تسویه می‌شود. لذا نحوه عمل فوق منطبق با استانداردهای حسابداری نیست. همچنین ارقام صورت سود و زیان و اندوخته‌های واحدهای فرعی خارجی به جای نرخ‌های تاریخ وقوع یا تخصیص حسب مورد به ترتیب با نرخ‌های ابتدا و پایان سال مالی مورد گزارش تسعیر شده است. با توجه به مراتب فوق اصلاح صورت‌های مالی ضروری است، لیکن به دلیل عدم دسترسی به نرخ ارز قابل دسترس جهت تسویه بدهی‌ها و وصول مطالبات ارزی، تعیین تعدیلات مورد لزوم بر صورت‌های مالی، در شرایط حاضر، برای این سازمان امکان‌پذیر نیست.

۹- سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار گروه (یادداشت توضیحی ۱-۴-۱۴) شامل مبلغ ۳۹,۴۹۰ میلیارد ریال بهای واحدهای صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی ملت است. در رعایت الزامات استانداردهای حسابداری، مبلغ مذکور می‌بایست در حقوق صاحبان سهام منعکس شود. به علاوه تعدیل لازم بابت تغییر در نسبت حقوق مالکانه منافع فاقد حق کنترل در واحدهای تجاری فرعی و انعکاس تفاوت مبلغ تعدیل منافع فاقد حق کنترل و ارزش منصفانه مابه‌ازای پرداختی یا دریافتی به طور مستقیم در حقوق صاحبان سهام، به عمل نیامده است. همچنین سرمایه‌گذاری گروه در برخی واحدهای تجاری وابسته (یادداشت توضیحی ۶-۱۴) به روش ارزش ویژه در صورت‌های مالی تلفیقی منعکس نشده است. تعدیل صورت‌های مالی تلفیقی ضروری است لیکن تعیین میزان آن در شرایط حاضر برای این سازمان امکان‌پذیر نیست.

۱۰- الزامات استانداردهای حسابداری در خصوص نحوه ارایه و افشا صورت‌های مالی تلفیقی و بانک در مواردی از جمله ارایه صورت وضعیت مالی به تاریخ ابتدای سال مالی قبل، تجدید ارایه صحیح صورت‌های مالی، ارایه صحیح صورت‌های تغییرات در حقوق مالکانه و جریان‌های نقدی، انعکاس تعدیلات سنواتی در اقلام مقایسه‌ای صورت سود و زیان جامع، آثار ناشی از اجرای استانداردهای حسابداری مالیات بر درآمد، افشای منافع در واحدهای تجاری دیگر و اندازه‌گیری ارزش منصفانه، اعمال رویه یکسان در خصوص حسابداری سرمایه‌گذاری‌های سریع‌المعامله گروه و معاملات با اشخاص وابسته رعایت نشده است. همچنین الزامات افشای اطلاعات مهم ریسک‌های موجود در صنعت بانکداری از جمله افزایش ریسک اعتباری ناشی از کاهش کیفیت وثایق، محاسبه ریسک اعتباری تسهیلات ارزی، تحلیل ارزش در معرض خطر نرخ ارز، به روزآوری ارزش وثایق در یادداشت تحلیل کیفیت اعتباری، درج مبلغ انتقال دین، بخشودگی جرایم و تسویه با تسهیلات جدید در یادداشت جدول گردش تسهیلات و مطالبات غیرجاری و اطلاعات تسهیلات و تعهدات اشخاص مرتبط و کلان رعایت نشده است.

۱۱- در خصوص سرفصل‌های سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار و مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته (یادداشت‌های توضیحی ۱۴ و ۱۵) موارد زیر قابل طرح است:

۱۱-۱- صورت ریز سایر سرمایه‌گذاری‌های خارجی به مبلغ ۱۰,۸۰۹ میلیارد ریال معادل ۱۹۵ میلیون یورو و صورت‌های مالی حسابرسی شده بانک‌های PIB و تجارتی ایران و اروپا (EIH) به این سازمان ارایه نشده است. به علاوه مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته شامل مبلغ ۴,۰۸۶ میلیارد ریال بابت سود سهام شناسایی شده سرمایه‌گذاری‌های فوق در سال‌های قبل است که به دلیل عدم دسترسی به مستندات مورد لزوم صحت آن برای این سازمان محرز نشده است.

۱۱-۲- شرکت فرعی گروه مالی ملت تعدادی از سهام شرکت‌های بورسی را جمعاً به مبلغ ۱٫۹۰۵ میلیارد ریال به صورت وکالتی از اشخاص وابسته و در قالب تفاهم‌نامه خریداری نموده و مبلغ ۱٫۹۰۳ میلیارد ریال بابت آن سود سهام در سال مورد گزارش شناسایی نموده است. به استناد بند "ب" ماده ۳۶ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، این گونه معاملات خارج از بورس، فاقد اعتبار است.

با توجه به مراتب فوق، آثار احتمالی ناشی از دسترسی به شواهد مورد لزوم بر صورت‌های مالی گروه برای این سازمان مشخص نیست.

۱۲- طبق پاسخ تاییدیه‌های دریافتی، سرفصل‌های موجودی نقد، مطالبات از بانک‌ها و موسسات اعتباری، تسهیلات اعطایی و مطالبات، سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار، بدهی به بانک‌ها و موسسات اعتباری و ذخایر و سایر بدهی‌ها (یادداشت‌های توضیحی ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۲۱ و ۲۵)، مبلغ ۱۹۱٫۵۰۴ میلیارد ریال و ۱۱۵٫۴۲۰ میلیارد ریال به ترتیب دارای مغایرت مساعد و نامساعد است. همچنین پاسخ تاییدیه‌های ارسالی در خصوص سرفصل مطالبات از بانک‌ها و موسسات اعتباری (یادداشت توضیحی ۱۰) مبلغ ۱۱۴٫۲۰۰ میلیارد ریال و نیز پاسخ تاییدیه امور حقوقی بانک، تاکنون دریافت نشده و بابت ۵۸ فقره حساب‌های ارزی بانک نزد دیگران (یادداشت توضیحی ۹ و ۱۰) و ۱۰ فقره حساب ارزی دیگران نزد بانک (یادداشت توضیحی ۲۱) به ترتیب به مبلغ ۱۶۸٫۷۰۹ میلیارد ریال و ۳۹۲ میلیارد ریال ارسال تاییدیه میسر نشده است. مضافاً اقلام در راه (یادداشت توضیحی ۵-۲۰) که شامل اقلام باز بدهکار و بستانکار (ارزی و ریالی) متعددی است، تا تاریخ این گزارش تعیین تکلیف نشده است. علاوه بر این، صورت ریز ارایه شده بابت تسهیلات امهالی قابل انطباق با صورت‌های مالی نیست. اثبات مبالغ فوق از طریق سایر روش‌های حسابرسی نیز میسر نشده است. با توجه به مراتب فوق، آثار احتمالی ناشی از رفع اقلام باز شنواتی در راه و مغایرت‌های مذکور و دریافت تاییدیه‌ها بر صورت‌های مالی مورد گزارش، برای این سازمان مشخص نشده است.

اظهاری نظر مشروط

۱۳- به نظر این سازمان، به استثنای آثار موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۱۰ و همچنین به استثنای آثار احتمالی موارد مندرج در بندهای ۱۱ و ۱۲، صورت‌های مالی یاد شده در بالا، وضعیت مالی گروه و بانک ملت (شرکت سهامی عام) در تاریخ ۲۹ اسفند ۱۴۰۰ و عملکرد مالی و جریان‌های نقدی گروه و بانک را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه‌های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو مطلوب نشان می‌دهد.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)

بانک ملت (شرکت سهامی عام)

تأکید بر مطلب خاص

۱۴- به شرح یادداشت‌های توضیحی ۱-۲-۲-۱ و ۱-۲-۱، بانک با ثبت تعهدات ارزی با نرخ مرجع در سامانه بانک مرکزی مدعی تخصیص مبلغ ۱۱۶۹ میلیون دلار از آن بانک است و از این بابت مبلغ ۳۶۱۴۷ میلیارد ریال (معادل نرخ تسعیر تا پایان سال ۱۳۹۴) به حساب طلب از بانک مرکزی و مبلغ ۱۷۸۰۵ میلیارد ریال (معادل تسعیر با نرخ مرجع) به حساب بدهی به بانک مذکور و تفاوت به مبلغ ۱۸۳۴۲ میلیارد ریال به حساب سود تسعیر در سال‌های قبیل منظور نموده است. همچنین در سال ۱۳۹۰ مبلغ ۲۵۳۷ میلیارد ریال (یادداشت توضیحی ۲-۲-۲-۱) توسط بانک مرکزی از حساب بانک برداشت و به حساب خزانه واریز شده است. تعیین تکلیف مبالغ فوق مستلزم هماهنگی با دولت و بانک مرکزی است که نتیجه آن تاکنون مشخص نشده است. اظهار نظر این سازمان در اثر مفاد این بند تعدیل نشده است.

۱۵- به شرح یادداشت توضیحی ۴-۲-۲-۱، به استناد مصوبه شماره ۱۱۶۴۵۳۷/ت ۵۶۹۶۲ هـ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۶ هیئت وزیران، تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز و نرخ اعلامی بانک مرکزی در مقطع ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ (هر دلار ۹۰۰۰۰ ریال)، در راستای اجرای ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، بابت تسهیلات ارزی تسویه شده مشتریان از حساب ذخیره ارزی به مبلغ ۶۸۲۶۳ میلیارد ریال به حساب طلب از بانک مرکزی (شامل مبلغ ۱۲۶۸۲ میلیارد ریال سود با نرخ مصوب شیورای پول و اعتبار، یادداشت توضیحی ۱-۳۴) منظور شده است. پذیرش مبالغ فوق مطابق مصوبه مذکور مستلزم رسیدگی ویژه است. اظهار نظر این سازمان در اثر مفاد این بند تعدیل نشده است.

سایر اطلاعات

۱۶- مسئولیت "سایر اطلاعات" با هیئت مدیره بانک است. سایر اطلاعات شامل اطلاعات موجود در گزارش تفسیری مکبریت است.

اظهار نظر این سازمان نسبت به صورت‌های مالی، در برگزیده اظهار نظر نسبت به "سایر اطلاعات" نیست و نسبت به آن هیچ نوع اطمینانی اظهار نمی‌شود.

در ارتباط با حسابرسی صورت‌های مالی، مسئولیت این سازمان مطالعه "سایر اطلاعات" به منظور شناسایی مغایرت‌های با اهمیت آن با صورت‌های مالی یا با شناخت کسب شده در فرآیند حسابرسی و یا تحریف‌های با اهمیت است. در صورتی که این سازمان به این نتیجه برسد که تحریف با اهمیتی در "سایر اطلاعات" وجود دارد، باید این موضوع را گزارش کند.

همان‌طور که در بندهای ۴ الی ۱۰ بخش مبنای اظهارنظر مشروط در بالا توضیح داده شده، ذخیره تعهدات بازنشستگی کارکنان، ذخیره مالیات عملکرد، تسهیلات اعطایی و مطالبات، درآمد تسهیلات اعطایی، دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی، سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار و مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته و برخی موارد افشای اطلاعات در صورت‌های مالی دارای تحریف بااهمیت است. علاوه بر این، همان‌طور که در بندهای ۱۱ و ۱۲ بخش مبنای اظهارنظر مشروط در بالا توضیح داده شده است، در تاریخ ترازنامه، این سازمان به دلیل عدم دسترسی به اطلاعات لازم نتوانسته است شواهد حسابرسی کافی و مناسبی در خصوص بخشی از سرفصل‌های سرمایه‌گذاری در سهام و سایر اوراق بهادار، موجودی نقد و تسهیلات اعطایی و مطالبات به دست‌آورد. از این رو این سازمان نمی‌تواند اظهارنظر کند که سایر اطلاعات در ارتباط با این موضوعات حاوی تحریف بااهمیت است یا خیر.

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی و مقرراتی بانک ملت (شرکت سهامی عام)
گزارش در مورد سایر وظایف بازرس قانونی

۱۷- مفاد ماده ۵ دستورالعمل بند "ب" ماده ۱۷ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و بند "الف" ماده ۲۰ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مبنی بر مجاز نبودن مؤسسات اعتباری در خصوص افتتاح و نگهداری حساب‌های دولتی برای تعدادی از دستگاه‌های اجرایی، مفاد ماده ۳۳ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و ماده ۵ دستورالعمل اجرایی ماده ۴۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مبنی بر تخصیص حداقل پانزده درصد از متوسط تسهیلات اعطایی بانک‌های عامل غیرتخصصی به بخش کشاورزی و مفاد ماده ۱۱ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۷ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور در خصوص واریز اقساط وصولی تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی به حساب بانک مرکزی (شرکت‌های آرشم، پویش، پلیمرو و صنایع برق و انرژی عسلویه) رعایت نشده است.

۱۸- توجه مجمع عمومی صاحبان سهام را هنگام تقسیم سود، به آثار بندهای ۴ الی ۹ و لحاظ نمودن بند ۲۳ این گزارش و مفاد ماده ۱۱۵ اساسنامه مبنی بر تقسیم صرفاً ۱۰ درصد سود ویژه سالانه در صورت کاهش نسبت کفایت سرمایه از حد مقرر تعیین شده توسط بانک مرکزی و همچنین نامه شماره ۹۸/۴۵۰۵۰۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۸ بانک مرکزی مبنی بر اینکه سود ناشی از تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی قابل تقسیم نبوده و می‌تواند صرف افزایش سرمایه بانک گردد، جلب می‌نماید.

۱۹- موارد عدم رعایت الزامات مفاد اساسنامه بانک در سال مالی مورد گزارش به شرح زیر است:

۱۹-۱- مفاد ماده ۷ اساسنامه در ارتباط با سقف مجاز تملک سهام بانک به صورت مستقیم و غیرمستقیم توسط سایر اشخاص حقوقی حداکثر ۵ درصد (صندوق تامین آتیه کارکنان بانک ملت ۶/۴۵ درصد) و نیز تبصره یک ماده مذکور مبنی بر اینکه اشخاص حقوقی که تحت مدیریت بخش دولتی قرار دارند، نمی‌توانند در بانک سهامدار باشند (شرکت سرمایه‌گذاری صبا تامین مالک ۳/۳۴ درصد سهام بانک می‌باشند).

۱۹-۲- مفاد ماده ۱۱ اساسنامه در ارتباط با ممنوعیت خرید سهام بانک توسط شرکت‌های تابعه (شرکت‌های فرعی گروه مالی ملت، گروه بهساز مشارکت‌های ملت و گروه فناوران هوشمند بهسازان فردا جمعاً دارای ۳/۷ درصد سهام بانک می‌باشند).

۱۹-۳- مفاد تبصره ماده ۵۸ اساسنامه در خصوص انتخاب دو نفر به عنوان اعضای علی‌البدل هیئت‌مدیره بانک (یک نفر عضو علی‌البدل انتخاب شده است).

۱۹-۴- مفاد تبصره یک ماده ۸۱ اساسنامه مبنی بر غیرموظف بودن رئیس هیئت‌مدیره.

۱۹-۵- مفاد ۸۹ اساسنامه در خصوص اعلام دارندگان امضای مجاز کلیه اوراق و اسناد تعهدآور و شرایط و نحوه امضای آنها به مرجع ثبت شرکت‌ها جهت درج در روزنامه رسمی.

۱۹-۶- مفاد ماده ۱۱۴ اساسنامه در ارتباط با اعطای تسهیلات به ذینفع واحد و قبول تعهدات به نفع وی تنها در چارچوب ضوابط بانک مرکزی (از جمله تسهیلات و تعهدات شرکت‌های گروه مالی ملت و سایپا).

۲۰- پی‌گیری بانک جهت انجام تکالیف مقرر در مجمع عمومی عادی صاحبان سهام مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۹ علاوه بر بندهای ۴، ۵، ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۷، ۱۹ و ۲۳ الی ۲۷ این گزارش، در خصوص تعیین تکلیف و وصول مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته تا پایان سال ۱۴۰۰ و اخذ تاییدیه‌های لازم از مراجع قانونی بابت مطالبات از دولت و پی‌گیری وصول آن، به نتیجه نهایی نرسیده است.

۲۱- طبق یادداشت توضیحی ۳-۶۰، طی سال مالی مورد گزارش، معاملات موضوع ماده ۱۲۹ اصلاحیه قانون تجارت، انجام نشده است.

۲۲- گزارش هیئت مدیره، درباره فعالیت و وضع عمومی بانک، موضوع ماده ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، که به منظور تقدیم به مجمع عمومی عادی صاحبان سهام تنظیم گردیده، مورد بررسی این سازمان قرار گرفته است. با توجه به رسیدگی های انجام شده و در نظر داشتن موارد مندرج در بندهای ۴ الی ۱۲ این گزارش، نظر این سازمان به موارد با اهمیتی که حاکی از مغایرت اطلاعات مالی مندرج در گزارش مذکور با اسناد و مدارک ارایه شده از جانب هیئت مدیره باشد، جلب نشده است.

۲۳- نسبت کفایت سرمایه بانک به شرح یادداشت توضیحی ۲-۷-۵۹، براساس دستورالعمل محاسبه سرمایه نظارتی و کفایت سرمایه مؤسسات اعتباری به شماره ۹۸/۴۳۶۷۵۸ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۱۷ محاسبه شده، لیکن مفاد مواد ۲-۴، ۴-۴، ۴-۵، ۴-۶، ۷-۱۱ و ۱-۱۷ به ترتیب بابت تعدیل سرمایه نظارتی بابت سهام بانک در تملک واحدهای تابعه، سرمایه گذاری متقابل در نهادهای مالی غیرتابعه، سرمایه گذاری خارج از حدود مقرر، کسر مجموع ارزش دفتری سرمایه گذاری بانک در صندوق سرمایه گذاری اختصاصی بازارگردانی ملت (موضوع بخشنامه ۰۰/۷۵۲۶۸ مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۲)، دارایی های موزون شده به ریسک اعتباری بابت عقود غیر مشارکتی و دارایی های موزون شده به ریسک بازار بابت ریسک خاص اوراق بهادار رعایت نگردیده است. در صورت رعایت مواد فوق و در نظر گرفتن آثار بندهای ۴ الی ۹ این گزارش، نسبت مذکور کاهش می یابد.

گزارش در مورد سایر مسئولیت های قانونی و مقرراتی حسابرس حسابرسی
۲۴- الزامات سازمان بورس و اوراق بهادار طی سال مالی مورد گزارش در موارد زیر رعایت نشده است:

۲۴-۱- مفاد بند ۱۰ ماده ۷، ماده ۹ و تبصره آن، مواد ۱۰ و ۱۲ دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات شرکت های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار به ترتیب در خصوص افشای اطلاعات پرتفوی سرمایه گذاری های شرکت های فرعی در مقاطع ۳، ۶، ۹ و ۱۲ ماهه حداکثر ۵ روز کاری پس از پایان هر دوره و افشای صورت های مالی حسابرسی شده تعدادی از شرکت های فرعی حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)

بانک ملت (شرکت سهامی عام)

عمومی عادی سالانه شرکت اصلی و حداکثر ۴ ماه پس از پایان سال مالی شرکت‌های مذکور و افشای صورت‌های مالی میان دوره‌های ۶ ماهه حسابرسی شده شرکت‌های فرعی حداکثر ۶۰ روز بعد از پایان دوره ۶ ماهه، افشای فوری تصمیمات مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۹ و متنی از صورت جلسه مورد تایید هیئت‌رئیسه مجمع عمومی عادی و عادی به طور فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۹ حداکثر یک هفته پس از برگزاری مجمع عمومی و افشای فوری اطلاعات مهم در خصوص تغییر در ترکیب اعضای هیئت‌مدیره، ارایه صورت جلسه مجمع عمومی عادی و عادی به طور فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۹ و عادی به طور فوق العاده مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۹ به مرجع ثبت شرکت‌ها حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز پس از تاریخ تشکیل مجمع و افشای آن حداکثر ظرف یک هفته پس از ابلاغ ثبت و افشای اصلاح جدول زمان بندی پرداخت سود نقدی حداکثر ظرف یک هفته پس از تاریخ مجمع.

۲-۲۴- مفاد ماده ۱۷ دستورالعمل انضباطی ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار در خصوص افشای حداکثر سود قابل تقسیم با ارایه دلایل و توضیحات کافی در گزارش تفسیری مدیریت.

۳-۲۴- مفاد بند ۷ ماده ۶ دستورالعمل پذیرش اوراق بهادار در بورس اوراق بهادار در خصوص حدنصاب نسبت حقوق صاحبان سهام به کل دارایی‌ها.

۴-۲۴- مفاد تبصره ۵ ماده ۴، تبصره ۲ ماده ۱۵، مواد ۱۶، ۲۱، ۲۸، ۴۲ و ۴۳ دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار به ترتیب در خصوص حضور یک عضو غیرموظف هیئت‌مدیره با تحصیلات مالی در هیئت‌مدیره، مستقل و غیرموظف بودن اکثریت اعضای کمیته انتصابات، استقرار و ارزیابی فرآیند اثربخشی هیئت‌مدیره بانک و اعضای هیئت‌مدیره ذیربط در شرکت‌های فرعی و وابسته، ایجاد دبیرخانه مستقل هیئت‌مدیره، عدم تملک سهام شرکت اصلی توسط شرکت‌های فرعی، افشای اطلاعات با اهمیت کمیته‌های تخصصی هیئت‌مدیره و اعضای آنها و رویه‌های حاکمیت شرکتی در پایگاه اینترنتی بانک و گزارش تفسیری مدیریت و گزارش عضو مستقل هیئت‌مدیره در خصوص رعایت اصول حاکمیت شرکتی در گزارش تفسیری مدیریت.

گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی (ادامه)

بانک ملت (شرکت سهامی عام)

۲۴-۵- مفاد ماده ۱۰، بند ۳ ماده ۱۱ و ماده ۱۵ دستورالعمل کنترل‌های داخلی ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار به ترتیب در خصوص ریاست کمیته حسابرسی با عضو مستقل یا عضو غیرموظف هیئت‌مدیره، افشای مناسب و کامل اطلاعات اشخاص وابسته و ارزیابی و اظهارنظر نسبت به کنترل‌های داخلی شرکت‌های فرعی در گزارش کنترل‌های داخلی و همچنین مفاد بند ۳۴ الزامات کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی در خصوص گزارش روش‌ها و سیستم‌های مورد استفاده فاصله مدیریت با سطح مطلوب.

۲۴-۶- مفاد مواد ۳، ۴ و ۶ الزامات افشای اطلاعات و تصویب معاملات اشخاص وابسته در خصوص افشای اطلاعات معاملات با اشخاص وابسته به تفکیک طبقات.

۲۴-۷- تهیه گزارش تفسیری مطابق با ضوابط مربوط به افشای مهمترین منابع، ریسک‌ها و روابط در خصوص نتایج احتمالی دعاوی حقوقی و اثرات ناشی از آن، نتایج عملیات و چشم اندازها در خصوص مقایسه عملکرد داخلی شرکت با منابع برون سازمانی اطلاعات از قبیل متوسط صنعت و... و آرایه و تحلیل نسبت‌های مالی مهم و بررسی روند آنها و مهمترین معیارها و شاخص‌های عملکرد برای ارزیابی عملکرد در مقایسه با اهداف اعلام شده در خصوص عملکرد بخش‌های مختلف آنها.

۲۵- براساس مفاد "آیین‌نامه میزان و نحوه دریافت حق عضویت در صندوق ضمانت سپرده‌ها"، حق عضویت سالانه برابر با سی و پنج صدم درصد (قبل از سال ۱۳۹۹ با نرخ‌های سی صدم و بیست و پنج صدم در صدم) میانگین مانده هفتگی هر حساب سپرده‌ای سال مالی قبل، تا سقف تضمین صندوق، تعیین شده است. بانک حق عضویت سال‌های ۱۳۹۳ لغایت ۱۳۹۹ را به صورت علی‌الحساب به مبلغ ۸,۸۹۲ میلیارد ریال پرداخت نموده و از بابت سال مالی مورد گزارش مبلغ ۴,۳۸۰ میلیارد ریال (یادداشت توضیحی ۲-۲۵) ذخیره در حساب‌ها منظور نموده است. کنترل فرآیند محاسبات و تعیین حق عضویت سال‌های مذکور، مستلزم انجام حسابرسی خاص است.

۲۶- محاسبات تفاوت سود قطعی و علی الحساب سپرده های سرمایه گذاری به شرح یادداشت های توضیحی ۳۸ و ۳۹، در انطباق با مفاد بخشنامه شماره ۹۴/۶۹۳۸۳ مورخ ۱۳۹۴/۳/۲۰ بانک مرکزی مورد رسیدگی قرار گرفته، به استثنای پرداخت سود مازاد بر نرخ های مصوب شورای پول و اعتبار در برخی موارد، عدم احتساب سپرده های کوتاه مدت بلوکه شده (طرح ارزش)، علی الحساب های پرداختی به شرکت های فرعی و احتساب تسهیلات اعطایی از محل خطوط اعتباری دریافتی از بانک مرکزی (مطالبات از دولت و سازمان هدفمندسازی یارانه ها) و درآمد آن در محاسبات سود مشاع، به موارد دیگری حاکی از عدم رعایت مفاد بخشنامه مذکور برخورد نشده است.

۲۷- در اجرای ماده ۳۳ دستورالعمل اجرایی مبارزه با پولشویی توسط حسابرسان، رعایت مفاد قانون مبارزه با پولشویی و آیین نامه ها و دستورالعمل های اجرایی مرتبط، در چارچوب چک لیست های ابلاغی مرجع ذیربط و استانداردهای حسابرسی، توسط این سازمان مخورد ارزیابی قرار گرفته است. باتوجه به استقرار واحد مبارزه با پولشویی در سطح شبکه بانک و انجام برخی از اقدامات در این خصوص، مفاد قانون مزبور و دستورالعمل های قابل اجرا در سیستم بانکی در مواردی از جمله اجرای برنامه های داخلی مبارزه با پولشویی با رویکرد مبتنی بر خطر (ریسک)، به روزرسانی سطح فعالیت مورد انتظار مشتری، اجزای زویه شناسایی مشتریان متناسب با خطر و انجام وظایف نظارتی و ارایه گزارش های مربوط در خصوص شرکت های فرعی به عنوان متولی نظارت داخلی، بطور کامل اجرایی نشده است.

سازمان حسابرسی

۱۶ خرداد ۱۴۰۱

سازمان حسابرسی

حبیب شمس نائری

محمد نجمی